

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 86.

V Ljubljani, v soboto 14. aprila 1888.

Letnik XVI.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 12. aprila.

Budgetna razprava

prične se še le jutri ali pa morda celo pojutrišnjem, ker je danes rešiti še cela vrsta peticij, dalje prememba volilnega reda za veliko posestvo na Tirolskem, znižanje železnične voznine za delavce in troje fidejkomisov. Pri vseh točkah, zlasti pri premembi volilnega reda tirolskega bode več ali manj govorjenja, ki bode izpolnilo celo današnjo in morda tudi še jutrišnjo sejo.

Vpisovanje govornikov za budgetno razpravo pa je danes dovršeno. Za splošno razpravo je vpisanih proti budgetu 44 govornikov, zanj pa le 9, ker so se dali nekateri zadnjič vpisani poslanci izbrisati. Med nasprotnimi govorniki so vpisani vsi mladočeški poslanci, izmed katerih pride pa le dr. Gregor na vrsto, ki je tretji med nasprotnimi govorniki; dr. Gregorec je šest in dvajseti med njimi, torej brez nade, da bi prišel k besedi. Izmed desnice so dozda pri glavni razpravi vpisani: Zucker, Lupul, Šuklje, Fišera, Weber, Czartoryski, Hompeš, Pscheiden in Ozarkievič.

Za posebno razpravo so se nasprotniki oglašali včeraj in listi so poročali, da je zapisanih 400 govornikov in da bi bilo treba samo zanje osemnajst sej, ko bi vsi govorniki prišli na vrsto in bi vsak izmed njih govoril le četrt ure. Prav štiristo jih ravno ni, govorili bodo pa pri vsakem poglavju le trije za, in trije proti, drugi pa bodo morali voliti dva generalna govornika. Tako je za sedaj sklenjeno; mogoče pa, da jih bode pri kakem posebno važnem poglavju govorilo malo več, pri manj važnih pa tudi nekoliko manj.

Govorniki za budget so se oglašali danes in naši slovenski poslanci so bili pri žrebanju tako srečni, da pridejo pri raznih točkah vsi na vrsto. Da ne bosta dva obravnavala ene in iste reči, razdelili so namreč med seboj razne predmete in so

pri vpisovanju drug drugemu pomagali, da vsakdo tudi res pride k besedi. Pri notranjem ministerstvu in sicer pri deželni upravi govori Pfeifer, pri cestah Hren, pri vodnih stavbah dr. Poklukar. Pri naučnem ministerstvu in sicer pri centralnem vodstvu govori Klun, pri srednjih šolah Šuklje. Pri finančnem ministerstvu je o zemljiškem davku oglašen Pfeifer, pri justičnem ministerstvu dr. Ferjančič, pri poljedelskem ministerstvu dr. Poklukar in pri penzijskem zakladu Hren. Med budgetno razpravo se bode rešilo več važnih predmetov, ki se ne dajo odkladati. Hohenwartov in Liechtensteinov klub zahtevata, naj pride na vrsto tudi prvo branje Liechtensteinovega šolskega predloga, kar se bode tudi zgodilo, kakor hitro mu bode zagotovljena večina in se ne bode bati, da pade že pri prvem branju. Za dotično razpravo zahtevajo levičarji tri seje ter preté, da bodo izstopili iz državnega zbora, ako bi jim večina ne pustila govoriti in bi razpravo prej preprečila. S Kranjskega je razun že izročeni peticij za versko šolo došlo že 236 takih prošelj od raznih farnih občin, ki štejejo 26.088 podpisov in ki jih je poslanec Klun danes izročil.

Razun državnega proračuna ima državni zbor rešiti še špiritni davek, ki ga sedaj pretresa pododsek, kateremu je bil izročen v prvo posvetovanje. Malo je torej upanja, da bi zbornica vse to jako obširno in važno gradivo dovršila do binkoštnih praznikov, in že sedaj mnogi sodijo, da bode državni zbor sklenjen še le proti koncu meseca maja in da se delegacije snidejo 30. maja v Budimpešti.

Iz današnje seje omenjam, da je bilo prišlo komaj 170 poslancev in da se je moralo odložiti več peticij, ker dotičnih poročevalcev ni bilo. Tudi je bil voljen odsek za varstvene znamke, v katerega je bil izmed naših poslancev izbran dr. Poklukar. Vlada je danes izročila dva predloga, katerih jeden zadeva podaljšanje zakona zoper anarhiste za 3 leta, jeden pa podaljšanje zakona, ki za kotorski okraj preklicuje porotne sodnije, še za eno leto. Ker go-

vorim že o sodnijah, naj tudi še povem, da je državni pravdnik zoper Schönererja in enega tovariša njegovega vendar-le vložil tožbo zaradi javne sile in se bode dotična razprava vršila 17. aprila. Ako ga obsodijo, preti Avstriji velika nesreča, ker se v tem slučaju hoče preseliti na Nemško!

Ustanovniki in prvi pospeševalci kranjske hranilnice.

Delovanje kranjske hranilnice v Ljubljani obrača čedalje večjo pozornost na-se. Dasi § 20. lit. d. hranilničnih pravil jasno govori, da se obračana hranilna zaloga za dobrodelne, občno koristne namene v mestu in na deželi, vendar se obsipavajo z dobrotami kranjske hranilnice nemški zavodi, ki so našim domačim razmeram ne le narodno, marveč tudi versko nasprotni. Protestantski in „schulvereinski“ šoli, ne izvzemši obligatnega kranjskega „Landes-Lehrervereina“, se kar sipljejo zdatne podpore, dočim enaki slovenski zavodi primeroma le malo ali ničesa ne dobivajo, dasi dežela šteje ogromno večino 95% slovenskih in nad 99.76% katoliških prebivalcev, ki bi po hranilničnih pravilih prvo pravico imeti morali do njenih podpor, ker je zrastle in močna postala večinoma ravno po doneskih slovenskega prebivalstva.

Venec postavilo si je na glavo vodstvo kranjske hranilnice s tem, da je v svojem letnem obnem zboru dne 22. marca radi predloga za versko šolo odbilo 6000 gld., katere je kranjska hranilnica nekaj let sèm dovoljevala slovenskemu šolstvu kot podporo za šolske zgradbe na Kranjskem. Toda o nezaslišani in v nebo vpijoči krivici, kako se z domačim, narodnim premoženjem kranjske hranilnice pri nas podpira blažena nemščina, da celó z našim imetjem brez nas in proti nam dela za germanizacijo in

LISTEK.

Misli v aprilu.

Kdor pazljivo čita časnike, najde marsikaj v njih, kar bi človeku sicer nikakor ne prišlo na um.

Ni še dolgo tega, ko sem premišljeval, zakaj štirakom ali tudi malim novcem nekateri pri nas pravijo še: kebrí. Kar naletim oni dan na listek, ki je popisoval Masavo in Masavce. V njem čitam, da Masavci delé Marije Terezije tolar v kupčiji na 40 „resiné“, in to na 5 „kebir“. Hevrek! Od tam morajo izvirati naši „kebrí“.

Kako se je to zašlo, tega seveda ne morem z gotovostjo določiti. Ugibljem pač lahko. A na sklepe in zaključke, do katerih se pride le po ugibanju, zanesti se je tako malo, kakor na aprilovo vreme.

Morda je poslala kedaj kaka stara slovenska teta v Masavo plesnjivih Marije Terezije tolarjev in je prejela za-nje lep kupček drobiža z vkupnim napisom „kebir“. Ker pa molčečnost ni bila njena najimenitnija čednost — to bi bilo tudi preveč tirjati — povedala je o tem tudi svoji najboljši prijateljici, s pristavkom seveda: pa tiho bodi! Toda to je njen jezik še le dobro podražilo. Kmalu se je

zvedelo to po širni zemlji slovenski. Ker je šla redka novica skozi veliko ust, in ker Slovenci že tako zelo radi besede prejedamo in po svoje zasukavamo, ni čuda, da so se „kebirí“ polagoma spremenili v „kebre“.

Žal, da smo Slovenci poleg izraza za drobiž prejeli menda od Masavcev še neko drugo besedo. Izraz je to, ki nam drobiž pobira, pa ne le drobiž, večji denar in sploh vrednostno blago ima še rajši. Masavci namreč merijo žito na „rubit“. Pri nas pa že kar cele njive merijo na „rubit“. Gosposka ne čaka vselej, da bi prišla še le žito — rubit. Njivo „rubit“ iti spomladi je bolj varno in gotovo, kot odkladati, nanašaje se na bogate pridelke.

Ubogi kmet! Glej, kam sega tvoje sorodstvo, in kje je početek tvoje bede in vsakdanjega tarnanja nad slabimi časi!

Sicer pa bodi potolažen! (Te besede si že navajen!) Nedavno je posijal z Dunaja žarek upanja v tvoj stiskani stan. Menda si že slišal, da je neki gospod tvojega imena (po koroško povedano) dosegel na Dunaji nezaslišano visoko stopinjo, postal je namreč minister.

Gledé tega preveselega dogodka ti pač lahko rečem: Če te tvoja lastna kri ne reši hudih let in ne prežene vseh tistih sitnežav, ki te hočejo za vsak

zastanek brž priti „rubit“, potem ti pa ni pomagati! Kar mene zadeva, nađejam se trdno, da mora takó važna sprememba na višjem mestu donesti vsem državljanom na kupe debelih „kebrov“.

— Stoj! Skoraj bi bil pozabil, da sem začel pisati nekaj o časnikih. Dobro, da jih človek sme, more in zná čitati.

Posebno srečen pa je tisti naročnik, ki jih redno dobiva vse, kolikor jih je plačal.

Tega nisem zapisal kar tako brez posebnega povoda. Meni je bila do letošnjega leta sreča mila, da sem dobival še dosti pravočasno vse naročene in s pravimi avstrijskimi „kebrí“ plačane časnike in časopise, liste in lističe. Letos pa mi ravno v tem oziru nagaja neki mnogojezični listič. V meseci aprilu smo; toda namesto kaci 7 številk imam v rokah jedva poltretji izvod. Je pač križ. Pa kaj hočemo? Tega vendar nihče ne bo zahteval, da bi bila ženska — „mož-beseda“! Saj še močje niso vselej. Zlasti višji dostojanstveniki so v tem oziru zelo, zelo pozabljivi, posebno proti nam, od vseh strani „zarubljenim“ in — po nemškem in židovskem mnenju — „zarobljenim“ Slovincem.

S tem naj „zarubim“ tudi jaz danes svoje „misli v aprilu“

Tine Balant.

brezverstvo med nami, povedali smo v št. 73. svojega lista. Danes imamo pred očmi ustanovnike in prve pospeševalce kranjske hranilnice.

Za velik del svojega procvita zahvaliti se ima kranjska hranilnica možem, katere je vodila, ne gledé na to ali ono politično prepričanje ali verske predsodke, le ljubezen do dežele in so požrtvovalno ter složno delovali v prid celi deželi. Le tako je bilo mogoče, da je kranjska hranilnica v teku časa zrastle v tako mogočen denarni zavod, kateri utegne biti deželi na veliko srečo, pa tudi v ne malo nesrečo, ako njeno imetje služi strankarskim namenom, kakor se že nekaj let sém kaže. V ugodnem trenutku prilastiti so si znali naši nasprotniki ta prevažni jedini večji denarni zavod s tem, da so vse količkej sumljive narodnjake izbacili iz njega in jih namestili z možmi svojega mesa in duha ter postavili železno ograjo, katere nihče prekoračiti ne more brez njihove volje.

Je-li pa ta mlajši zarod, kateri zdaj oblastno dovoljuje prebitek kranjske hranilnice zavodom, ki širijo germanizacijo in brezverstvo med slovenskim prebivalstvom na Kranjskem, popolnoma pozabil osobito na zasluge slovenske duhovščine, ki je bila pri ustanovitvi hranilnice prvi steber in je še vedno njena mogočna podpora? Je-li popolno neveden v zgodovini kranjske hranilnice?

Tu podajemo svojim čitateljem dvoje velevažnih spisov, katera odločno obsojmeta sedanje postopanje kranjske hranilnice, osobito njeno odklonitev 6000 gl. radi verske šole, za katero je naše ljudstvo prosilo. Prvi tak spis je okrožnica ljubljanskega škofa Avguština Gruberja z dné 6. decembra 1821, drugi pa prva pravila kranjske hranilnice z dné 1. maja 1822.

Okrožnica škofa Avguština Gruberja se takole glasi:

„Vsej duhovščini ljubljanski, mestni in predmestni, pozdrav in blagoslov!“

Visoki namen našega duhovskega stanu mora obračati našo pozornost na vse, kar more pospeševati v vernih pravi krščanski duh. K takemu krščanskemu duhu prištevati je tudi to, da se krščanski uporablja premoženje, katero nam Bog doteleti pripušča postavnim potom. Daleč proč od skopnosti in zapravlivosti moramo s pravično pridobljenim biti varčni in tako po možnosti obračati to, kar nam preostaja, za svoje potrebščine in v podporanje bližnjega, spominjajoč se resnice, da nismo neomejeni gospodarji, ampak le oskrbniki svojega imetja, katero nam božja previdnost pripušča postavnim potom si pridobivati.

Tudi delujoči in služujoči oddelki človeštva dolžni so v tem duhu krščanske varčnosti oskrbovati si pošteno pridobljeno plačilo. Toda ravno te vrste ljudje, ki si le počasi in malo prislužiti morejo, so najbolj v zadregi, kako bi si svoje male prislužke shranili. Ravno le-ti so večkrat v nevarnosti, da si prihranjenega ne morejo tam naložiti, kjer bi zopet lahko nazaj dobili, kadar bi potrebovali, ali pa zaradi kakršnih koli nesreč tistih, katerim so izročili, zgubiti to, kar so si s težavami pridobili. Redkokedaj je tudi misliti na to, da bi se njih mali zneski kje plodonosno mogli naložiti.

Ravno radi tega se zgodi, da ti ljudje ne le na varčnost ne mislijo, ampak večkrat še to, kar imajo, zapravljajo v svojo dušno pogubo.

Da se preprečijo taki nedostatk, namerava se v Ljubljani ustanoviti hranilnica, da vsak lahko v njej vloži mali znesek 25 kr., z večkratnimi vlogami svoje premoženje zdatno pomnoži pa tudi vsaki trenutek zopet more nazaj dobiti, kar je bil vložil.

Le tako je mogoče delavce in posle odvracati od nepotrebnih izdatkov in jih nagibati h krščanski varčnosti.

Velik vpliv, kakoršnega ima poštena varčnost na dušno zveličanje človeštva, vzbuja mi želje, da se priprosto ljudstvo opozarja na hranilnico in prav marljivo spodbuja, da se obilno njenih dobrot udeležuje. Posebno zasebno občevanje naj bi se na vso moč obračalo na to, da s svojim vplivom podpiramo to dobrodelno napravo. Ako priprosto ljudstvo opominjamo na dolžnost, da si z varčnostjo prihrani kak vinar za poznejša leta, ako mu kažemo, kako lahko in varno si shranjeno naloži v hranilnici, opozarjamo ga tudi na dobiček, kateri mu pri naša naloženi kapital in kako lahko vsak trenutek zopet more nazaj dobiti svoj naloženi denar z obrestimi, ako odstranimo razne pomisleke, ki jih ljudstvo ima pri tem, veliko dobrega storimo s tem in obvarujemo marsikaterega posla, da svojega trdo zasluženega denarja ne zaupa rokam, iz katerih bi ga nikdar več nazaj ne mogel dobiti.

K temu delovanju opominjam svoje čestite sodelavce v svetem poklicu dušnega pastirstva. Prepričan sem, da bomo s tem marsikaterega od greha odvrgli in k poštenemu krščanskemu življenju nagnili.

V Ljubljani, dné 6. decembra 1821.

Avguštin, škof.

Koliko je storila duhovščina za utemeljenje tega zavoda, kaže drugi velevažni spis, prva pravila takrat „druge avstrijske hranilnice v Ljubljani“ imenovane z dném 1. maja 1822. Že v prvem osnovnem odboru nahajamo te-le odlične duhovnike: Avguštin Gruber, Jurij Gollmayer, Faustus Gradišek (Ex-prior usmiljenih bratov), Urban Jerin, Krizostom Pohlina in Viljem Zumpé. Predsedstvo tega društva pa je sestavljeno bilo iz teh-le oseb: Načelnik, Jurij Gollmayer, tedanji stolni prošt in generalni vikar, njegov namestnik, Urban Jerin, kanonik, profesor in šolski nadzornik. Med kuratorji najdemo gosp. Krizostoma Pohlina, mestnega župnika šentjakopskega. (Neznano nam je, zakaj ne navaja kranjska hranilnica v uvodu svojih pravil teh imen, ko vendar našteva tedanjega župana: Janeza Nep. Hradeckega, in meščane: Franca Galleta, Gašperja Kanduča, Jurija Mulleja, Josipa Seuniga in Friderika Wagnerja.)

Še več; toliko je potrebovalo tedanje društvo cerkvene podpore, da si je od stolne župnijske cerkve sv. Nikolaja vzelo pečat, podobo sv. Nikolaja, (kateri imajo še zdaj hranilnične knjižice,) in mestni grb, ki je imel služiti društvu kot pečat po § 13, ki slove: Die Direktion führt... das Wappen der Stadt im Siegel, dann das der Dom-pfarre im Stempel.“

In zdaj? Koliko se spominja kranjska hranilnica svojega postanka, svoje zgodovine? Kje je zdaj kranjska duhovščina v odboru? Le jedini gospod Karun, in še ta je bil izvoljen v boljših časih! Zdaj je zagrajena pot tistim, ki so tolikanj storili za zavod, ki bi lahko blagodejno vplival na celo deželo, pa služi tako strankarskim namenom nekaterih ljudi, sovražnim narodnosti in veri ogromne večine prebivalcev. Duhovščina, katera živi med ljudstvom, od čegar žuljev je vzrastla in se odebela hranilnica ljubljanska, pozna dobro narodovo bēdo in revo in bila bi lahko izvrstna svetovalka pri razdeljevanji vsakoletnih daril. A kdo se briga za njo? Ali je to hvaležnost za njeno požrtvovalnost pri utemeljevanji in pospeševanju kranjske hranilnice, da le ta pri razdeljevanji letnih preostankov ne le dosledno ne prezira verskih naprav in slovenskih zavodov, katerim primeroma z nemškimi zavodi le drobtinice deli? Kar si duhovščina z vernim slovenskim ljudstvom najbolj želi, versko vzgojo mladine, zoper to se kranjska hranilnica najbolj upira in s tem utemeljuje njeno vodstvo odklonitev podpore 6000 gl. za zgradbo slovenskega šolstva na Kranjskem. Ali bi ne bil skrajni čas, da bi se naprosila slavna vlada potegniti se za pravice vložnikov in vis. ministersvo za notranje reči, naj bi ukrenilo po § 24 hranilničnih pravil, da se pravila že enkrat premené, da se naš najvažnejši denarni zavod več ne bo mogel uporabljati za politične namene. Naj bi se vodstvu kranjske hranilnice že enkrat stalno za-bičalo, da niso ti gospodje lastniki, marveč le oskrbniki njenega premoženja, da tedaj ne gré z njenim imetjem pospeševati njim priljubljenih namenov, temveč jedino obračati ga v to, za kar je ustanovljen ta velevažni deželni zavod: za prave dobrodelne, občekoristne namene v mestu in na deželi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. aprila.

Notranje dežele.

Cesar bo obrtno razstavo dunajsko, ki se je priredila v proslavo štiridesetletnice Njegovega vladanja, osebno otvoril dné 14. maja.

Danes je imela **gospodska zbornica** svojo sejo. Na dnevnem redu bili sta tudi poročili o podaljšanji trgovinskih pogodb s Španijo in Zanzibarom.

Delegaciji se bode sešli dné 30. maja v Budimpešti, kakor je to naznanila vlada predsednikoma obeh hiš državnega zbora. Nenavadni krediti se ne bodo zahtevali, ker je položaj ob gališko-ruski meji postal dovoljen.

Volitev za **hrvatski** sabor v Senji se bo vršila dné 28. t. m. Zmerna opozicija se je ne bo vdeležila.

Budimpeštanski „Srpski Dnevnik“ poroča: **Minister zunanjih zadev** namerava ustanoviti avstrijski konzulat v Skoplju (Üsküb), postaji ob železnični progi mej Mitrovico in Solunom. Ta misel se je sprožila v zadnjem zasedanji ogerske delegacije.

Starčevičansko glasilo „Hrvatska“ je prešlo v last grofov Draškovičev, ki plačujejo mesečno pokojnino Autonu Starčeviču.

Mostarskemu metropolitu Ignatju, ki se je odpovedal službi, dovolila se je pokojnina v znesku letnih 3000 gl. in odkazal kot nadaljno bivališče Trst. Kdo bo njegov naslednik, ni še znano. Začasni namestnik njegov je arhimandrit Radulović.

Mej **rumunskimi dijaki** na ševniški akademiji so zasledili neko narodno zvezo, za katero se po mnenji ogerskih oblastnih skrivajo veleizdajski nameni. Zaslišanih je bilo že trinajst dijakov. Povod celi preiskavi je, kakor drugače ni misliti, — denunciacija.

Vnanje države.

Predčerašnjim je daroval **papež Leon XIII.** sveto mašo v cerkvi sv. Petra z istim obredom, kakor svojo zlato mašo, in sicer za francoske romarje, kakor se to glasi na vabilih. Udeležili so se je tudi avstrijski, hrvatski in slovenski romarji. Dnó 11. aprila je sprejel sveti Oče lvovskega nadškofa in avstrijskega vojaškega škofa Gruscho.

Papež se bo posvetoval z vodji poljskih romarjev, v koliko naj se dovoli **ruskí** jezik pri verskih vajah v poljskih cerkvah. Poljaki so ga prosili v adresi, kojo so prinesli saboj v Rim, naj se odjenja Rusiji v tem oziru. Vprašanje o odposlanji apostolskega nuncija v Petrograd še ni rešeno, ker zahteva sv. Oče, da bo smel nuncij prosto in neposredno dopisovati škofijam in nasprotno, kar je Rusija odklonila že za časa Pija IX.

Srbska skupščina je odposlala dva poslanca v okraj Jablonico, da bodeta na licu mesta preiskala, kako se je vršila zadnja volitev. — S kraljevim ukazom so razpisane tri nove volitve na dan 10. (22.) aprila. — Kraljica Natalija bo zapustila Italijo prve dni meseca maja ter odpotovala s prestolonaslednikom za dlje časa na Dunaj.

Vsled ukaza princa Koburškega ustanovila bo **bolgarska** vlada penzijski zaklad za onemogle častnike. Dosedaj niso imeli v Bolgariji niti častniki niti uradniki mirovnine. Častniki bodo morali plačevati za napominani zaklad po pet odstotkov svojih plač, kar gotovo ne bodo preveč občutili, ker so njihovi dohodki v primeri z drugimi evropskimi državami jako veliki. Upajo, da bo vlada v kratkem skrbela na isti način tudi za civilne uradnike. — Brzjav iz Bukarešta zatrjuje: Stambulov se je izrazil, da hoče zapustiti princa Koburškega, ako Rusija zajamči splošno pomiloščenje in se odpove vojaškemu zasedenju Bolgarije. Začasna vlada izročila naj bi se trem komisarjem, ruskemu, turškemu in avstrijskemu, koje bi podpiralo iz vseh bolgarskih strank sestavljeno ministerstvo. Vojno ministerstvo naj bi se izročilo ruskemu častniku.

Pomiloščevalni ukaz **nemškega** cesarja za Alzacijo in Loreno je popolnoma enak dotični pruski naredbi, obseza pa tudi kazni zaradi prestopkov zoper francosko tiskovno postavo, ki je še vedno v teh deželah veljavna, kakor tudi kazni zaradi vstajnih klicev in noše vstajnih znamenj.

Najnovejše izjave za Boulangerja neki niso tako vznemirile **francoskih** vladnih krogov, kakor to zatrjujejo dunajski časopisi. Ne bojé se bajé krize. Boulanger namerava, kakor nam pové brzjav iz Pariza v „Agr. Tagbl.“, le to, da bi se republikanski predsednik v bodoče volil potom splošnega ljudskega glasovanja, ne pa na volilnem shodu. V tem smislu hoče predlagati spremembo ustave. — Volilna shoda v Roubaixu in Avesnesu dné 11. aprila sta bila jako razburjena. Komaj se je posrečilo govornikom, da so končali svoje govore. Večina zborovalcev je bila za Boulangerja. Socijalistiško zborovanje v Lille-u je vsled priporočanja dveh pariških mestnih svetovalcev sprejelo resolucijo, v koji se pozivljajo delavci, naj glasujejo za oportuna Foucarta. — Zmerni republikanci so se menda zopet nekoliko sprijaznili s Floquetovim ministerstvom. Dva dni po sklepu zbornice je šlo obiskat ministerskega predsednika 30 poslancev združene leveice ter mu zatrjevati, naj se le zanaša nanje, ako ravno ga hoče ugonobiti Ferry. V „Matinu“ navdušeno proslavlja neki odlični član združene leveice radikalno ministerstvo. „Monde“ pravi zaradi tega, da bo oportunska politika prepevala slavo tudi Clémenceau-u isti dan, ko bo prišel na krmilo. Iz vsega tega pa je le razvidno, da morajo biti desničarji previdni, ako se bodo hoteli opirati na oportunce. — Boulangerjev prijatelj je dobro vsako sredstvo pri agitovanji za svojega vodjo. Tako pripovedujejo volilec v Nord-departementu mej drugim tudi to pravljico, da je Boulanger nezakonski sin Napoleona III. — Zbornici se bode zopet sešli dné 19. aprila ter bode zborovali do začetka maja. Carnot zaradi tega ne bo potoval, kakor je to sklenil že pri svojem vladnem nastopu; tudi Floquet ne bo obiskal departementov, da bi jim razložil ministersko politiko, marveč bo počakal dotično interpelacijo v zbornici.

Tekom tega tedna je bilo **italijansko** ministerstvo že dvakrat sklicano k seji, da bi se posvetovalo, kaj je storiti sedaj v Afriki, a sklenilo ni ničesa; pravi vzrok temu je ta, da so se Abesinci sicer začeli nazaj pomikati, toda obstali so zopet nekaj ur od italijanskih stališč. Dokler neguš jasno ne pové svojih namenov, toliko časa tudi italijanski ministri ne morejo ničesa konečno ukreniti. Sklenjeno je sicer načeloma, da se odpočije večji del vojne iz Masave, dejanski izvršiti pa se bo mogel

(Dalje v prilogi.)

ta sklep še-le tedaj, ko se bodo Abesinci umaknili tako daleč od Italijanov, da se ne bo več treba bati njihovega napada. San Marzano in ž njim Crispi ne vé, pri čem da je. Trdilo se je sicer, da je zapustil kralj Janez s svojimi vojaki taborišča nasproti italijanskim stališčem zaradi pomanjkanja živeža, toda to je ničeven vzrok; „Daily News“ opisuje tamošnje kraje kot jako rodovitne. Po vsem tem soditi, zagledali ne bodo italijanski vojaki, ki se pekó na afriškem vročem solncu, še takó kmalu svoje domovinske zemlje. — „Agenzia Stefani“ pravi, da se je včeraj odpeljal prvi oddelek vojakov iz Masave, kjer bo po odhodu San Marzanovem vrhovni poveljnik general Baldissera, načelnik generalnemu štabu pa major Piano.

Turčija hoče izdati naredbo, po kateri se tuji židje ne bodo smeli v Jeruzalemu muditi dlje časa nego tri mesece. Angleški veleposlanik se je pritožil zaradi tega pri turški vladi, koji odreka pravico, da smé na takov način nadlegovati angleške židovske podložnike.

„Standard“ je izvedel iz Carjigrada, da se bodo v kratkem pričele zopet neposredne obravnave o **egiptovskem** vprašanju med Turčijo in Anglijo. Turška vlada odposlala bo v ta namen svojega komisarja v London.

Španjska zbornica je zavrgla s 154 proti 28 glasovom predlog o pomiloščenju političkih zločincev. Sagasta se je izjavil, da bo vedno zavračal pomiloščenje, dokler bo na vladnem krmilu.

Švicarski zavezni svet je sklenil kazensko postopati zoper pisatelja in razširjevalca bazelske pustne pesmi „Vive la France“, da takó potolaži razžaljeno Nemčijo. Zaveznim javnim pravdnikom v tej zadevi je imenovan vladni svetnik Zutt v Bazelu.

Rumunski liberalci so se razcepili vsled različnih nazorov glede postopanja nasproti vladi, ki so se pokazali med njimi pri zadnjem shodu, koji so imeli skupno s konservativci. Velik del izmed njih in tudi nekaj konservativcev je prijazen Rosettijevemu ministerstvu ter se bo skoraj gotovo ločil od svojih dosedanjih tovarišev. — „Romania Libera“, ki je najbližje glasilo sedanjemu kabinetu, navaja kot glavne naloge Rosettijevega ministerstva: Pomirjenje duhov, očiščenje uprave vseh dvomljivih elementov, kaznovanje vseh oseb brez razločka stanu, ki so zakrivile kako hudodelstvo ali prestop, in pa razpustitev zbornice. Predno se more slednje zgoditi, zavladati morata po celi deželi mir in red. Večina prejšnje vladne stranke ostala bo nevtralna, ker se jej je izpolnila glavna želja, da se bodo vršile nove volitve še-le v jeseni.

Abesinci se bajé zbirajo pri Maiferrasu poleg Adué, kjer bo ostal neguš čez abesinske velikonočne praznike koncem tekočega meseca.

Izvirni dopisi.

S Pivke, 12. aprila. (Vreme socijalno in podnebno.) Žarko je dirnal nekatere gospode naše nedolžni dopisček v 62. št. „Slovenčev“. Popolnoma krivo so si raztolmačili besede „kras v naravi, kras v žepu itd.“, misleč, da se hoče s tem očitati p. t. gg. učiteljem neugodni finančni položaj. Kdo — za Boga — bo takó neuljuden, da bi učitelju, ki gotovo nima mastne plače, prešteral, koliko ima v žepu? So li morda oni edini prebivalci tužne zemlje, ki jih teró skrbi za vsakdanji kruh? Bogatašev narod slovenski v obče nima, najlaglje pa se dadó prešteti v naši okolici. Revščina vlada povsod, to vidi vsak in čitajo se o tem leto za letom bridki vzdih po našem časopisji.

Pisatelj onih vrstic je torej hotel izraziti edino le to misel, da bivanje na kraškem svetu je že samo ob sebi dolgočasno zaradi enoličnosti narave in splošne bēde med ljudstvom, to puščobo hoté sedaj povečati pa še nekateri p. t. gg. učitelji s svojim vikom in krikom proti verski šoli ter do dobrega prekršiti rahlo vez prijaznosti med svojim in duhovskim stanom. Vsled tega rovanja mora prestati dosedanje prijateljsko občevanje obedevh stanov, ki sta takó tesno drug na drugega naslonjena. In kam pridemo, ako naš radikalni živelj zauese svoje veri in duhovščini protivne nazore med prosti narod? Gorjé potem nam in vam, propasti mora vse, kar smo trudoma zidali v teku dolgih let. — Notranjska zavedna postane čedalje bolj bēdna.

Vsaka reč ima svojo dobro stran, takó tudi burna treskavica proti verski šoli. Razgrnila se je megla, očistil zrak, oméli smo si oči, spoznali se po duhu in srei ter bomo zanaprej vsaj mir imeli drug pred drugim. Ako je vam takó prav, nam še bolje.

Trdokorni dopisnik „Slovenčev“ ima dobro v spomin zarezane stihe pesnika rojaka, da „kdor hoče na sveti dobro živeti, ta mora dober želodec imeti“, — zato bo tudi z lahka prestal plóho gor-

jupih zabavljic, ki se je vsula nanj ter vzlic temu ohranil svoj stari humor. „Procul negotiis“ bo živel, dokler mu je usojeno bivanje v „Pivke kotliču“. Čemú bi se tudi rinil sirota med veleume, mrzka odura med uglajene galantome, ki so 3. aprila takó viteški častili slavnega državnika in v najvišjih krogih visoko čislane kneza Liechtensteina ter celó njegovo potoglavo pinjo na dostojen način preslavljali? Gledali bomo nekoliko časa raje od daleč, s priznavanjem, na vsestransko delo vaše za blagor narodov in radovali se ogromnih vspehov in napredka.

Gosp. vrednik! Kaj bo z vremenom? Sinoči je mélo kakor sredi zime in davi je bil prav občutljiv mraz, naša gola brda čez in čez s sugom zagrarena. Kdo je neki kriv letošnji neprestani vremenski prekuciji? Veste kdo in kaj? Nihče drugi ne — takó mi poštenja! — kakor knez Liechtenstein pa njegov predlog za versko šolo. — Dokler visoki državni zbor ne vrže „ad acta“ te nápote, ne bo stalnega vremena in še bornega krompirja ne spravimo pod zemljo. Da bi ga vendar že spravili na dnevni red! Če ne, kaj bo s krompirjem?

Iz blejske okolice, 10. aprila. (Bled-Winter-Kurort; nesreča.) Dasi bomo kmalu končali prvo polovico aprila, nas vendar le zima nikakor noče zapustiti. Skoraj gotovo se ji pri nas še bolj prijetno zdí, nego letnim prepeličarjem in zato ne gre rada iz raja kranjske dežele. Sedaj, ko te vrstice pišem, sneži, kakor bi bili 14 dni pred božičem in ne — pred sv. Jurijem. Delo na polji kmetu zastaja in skoraj nihče ne pričakuje dobre letine. Splošna tožba med ljudmi je: „Take zime, kakor letos, pa že dolgo ni bilo.“ Drugi pa modrujejo in pravijo: „Naši otroci se sedaj po šolah učé, da se zemlja suče. Kaj, ko bi se bili torej mi letos v rusko deželo prisukali, kjer je tako mraz, da je vojakom pod Napoleonom, kakor so nam pravili predniki, kar pri ognji voda zmrzovala.“

Naš „Kurkomité“ je torej prav modro ukrenil, da letos Bleda še ni proglasil za „Winter-Kurort“ à la Opatija, Meran in Nizza. Da se je pa v jedni njegovih sej ta zadeva obravnavala, pravil je dopisniku nekdo izmed udov njegovih. Je-li to istina, ali ne — ne vem. „Relata refero“. Misel sama na sebi je gotovo hvalevredna, a da se uresniči, čakati bomo pa morali še boljših, milejših in gorkejših časov. Iz Ruske se bomo poprej na vsaki način morali presukati doli v vrt evropski, v prekrasno Italijo, kjer je sedaj, kakor poroča „Slovenec“ o naših romarjih, že vse v najlepšem cvetju. Če pa to ne, se bode morala pa elektrika vsaj še toliko razviti, da bomo naše jezero vsaj toliko ogreli z umetno narejeno gorkoto, da ne bode z debelim ledom pokrito skorej do konca marca, kakor letos. Takrat tedaj bode za naš Bled nastopila „zlata dōba“, kajti sezona bode trajala celih dvanajst mesecev v letu, ne pa samo dva, kar se le premalo zdí našemu komitéju. Da se kakor hitro mogoče to uresniči, je srčna želja dopisnikova in gotovo tudi slehernega čitatelja „Slovenca“. — Le škoda, da takrat po Bledu nič več ne bomo hodili, ter da se bomo k večjem z Olimpa zavidljivo ozirali po — srečnih Blejcih.

Predno končam, naj sporočim še žalostno smrt, katera se je pretekli teden zgodila v naši okolici. 32letni Matija Premozar, jeden najspretnjših domačih živinozdravnikov v blejski okolici, šel je dne 6. t. m. zvečer s svojim tovarišem po svojem poslu na Gorjuše. Ker je strma pot med Bohinjsko Belo in omenjeno gorsko vasjo še sedaj z gladkim ledom pokrita, je za popotnika posebno po noči zelo nevarna. In res! Pičlo uro hodá od Bohinjske Bele se M. Premozar izpodtakne in tako nesrečno pade, da je umrl v malo trenotkih, kakor zatrjuje njegov spremljevalec. Sodnijska preiskava je pokazala, da si je pri nesrečnem padcu dolgo železno „špico“, s katero je bolno živino nabadal in katero je vedno brez nožnice nosil saboj, ravno v srce zabodel, kar je provzročilo takojšno smrt. Pokojnik je s svojo ročnostjo marsikaterega kmetiča rešil velike nesreče, zatorej ga bodo težko pogrešali Blejci.

Iz Rima, 10. aprila. Ravno sem s tovarišem prišel iz cerkve Jezusove in ostaje mi še pol ure časa. Duhovniki hodimo navadno po dva in dva maševat, ker v naši okolici bi ne mogli drugače darovati zaradi pomanjkanja strežnikov. Tako pa eden duhovnik drugemu streže, in ko je sv. maša končana, napravi se strežaj-duhovnik kar pri altarji.

Zdaj so došli še za nami Čehi in Francozi in nas kar mrgoli duhovnikov po cerkvah na jutro.

Čez dan se pa le redko srečujemo. Rimski odbor lepo skrbi, da gredó eni ta dan na to stran, drugi na nasprotno. Danes gredó Čehi v katakombe, kakor sem zvedel sinoči pri zborovanji. So pa med seboj Čehi veliko bolj organizovani kakor Nemci, le malo izgredev je bilo na potovanji. Veliko potoma izgubljenih reči došlo je za nami, ter se sinoči razdelilo. Kranjski romar zgubil je svoje ogrinjalo (plaid) še v Loretu in ni mislil, da ga bo zopet kedaj nosil, kar sinoči zagleda med došlimi reči svojo robo. Brez vsakega plačila so mu jo izročili.

Tudi več pisem je došlo in brzojavov. Slovenski romarici iz Idrije došla je tužna vest brzojavnim potom, da je mož nevarno zbolel, naj se podviza domov. Brzojavil je njen četovodja domov: „Pridem“. Ona se je odpeljala danes zjutraj, ker sinoči o pozni uri ni bilo mogoče dobiti voznika. Kolodvor je od našega stanovanja daleč stran, posebno po noči se človek prav lahko zmoti. To je skušal tudi sinoči Vaš dopisnik. V družbi odličnih gospodov podal se je v komaj deset minut oddaljeni „palazzo Pamphili“, pa je prav pošteno zašel. Hodili smo še enkrat dlje kot navadno in po raznem izpraševanji še le dospeli na določeni kraj.

Ravnokar pravil mi je g. dr. Strbenec, da je včeraj prišel k njemu znani govornik P. Konstantin iz Linca. „Saj ste Vi Slovenec?“ Da, odgovori g. dekan. Pri tej priči ga je objel ter mu rekel: „Vi ne veste, kako sem bil ginjen poslušajoč Vaše petje v Loretu, pri sv. Petru itd. Kaj ste tako muzikalien narod? Mi tudi pojemo, a naše petje se vse drugače sliši, tako monotonno je in mrzlo. A Viujete tako melodijozno in ubrano in v srce segajoče, da se kar zamaknemo Vas poslušajoči.“ Stisnil mu roko in ga še enkrat objel. Kaj bi bilo še, ko bi se bili malo prej še kaj pomenili, kakor je nekdo v „Slovencu“ nasvetoval, naj bi se bil sestavil program, imeli kake poskušnje pred odhodom v Ljubljani, ali ko bi se bilo oglasilo več pevcev. Če bi le izvrsten moški kvartet imeli, o! kako bi Slovence iskali Nemci in kake drugačne pojme bi o nas imeli! Tako pa včasih nas gledajo kot Francoze, ali kot Ogre, še skoraj ne vedó, ali so Slovenci na svetu ali ne. Če komu povem, da je njih glavno mesto bela Ljubljana, še marsikateri ne vé, kje to mesto stoji. „Das sind ja fesche Leut!“ slišiš kakega zgornjega Avstrijca kratko opazko. Kar se občne varnosti tiče, moram odkrito pripoznati, da zelo skrbi laška vlada za nas. Koder smo se peljali po Laškem, videl sem na vsaki postaji po dva žandarja, ki sta moško po koridorih stopala in na nas pazila. Če sem ga prašal, je li tú nastavljen, odgovoril je, da je le za te minute sem poslan zavoljo varnosti nas romarjev. Tudi tú so vedno zraven na krajih, kjer se shajamo. Prašal sem sinoči na ulici orožnika za pravo pot, in možak me je prej vojaški pozdravil, predno mi je dal prijazen odgovor. No, vlada ima pa tudi vzrok skrbeti za nas. Saj skoraj polovica prebivalcev Rima le od tujcev živi. In kaj bi bil Rim brez papeža! Vse imenitne stavbe, starinski spomeniki in druge znamenitosti kažejo, da so največ papeži skrbeli za njih izvršitev ali njih ohranitev, in le malo tujcev bi Rim obiskovalo, vsaj primeroma, ko bi papeži svoj sedež preložili.

Čudno se nam je zdelo, da potoma nismo zapazili nobenega ptiča. Včeraj je bil neki gospod kar iznenaden, ko je zagledal tri golobe na ulici. Žab pa imajo obilno, in te znajo ravno tako neharmonično kvakati, kakor na Slovenskem.

Ravno smo prišli domov od današnjega obiskovanja. Ura je poludne in naš krčmar nam je že pripravil jed. Tedaj le urno, da ne bode mrzlo! „Meneštra oggi assai bona!“ je njegov pozdrav. Res prinese juho, ki je bila po domače rečeno, prava godla. Koliko različnih reči je plavalo po njej, nemogoče mi je naštet, posebno še zato ne, ker kuharstva nisem študiral. Pa bilo je vse eno kolikor sem površno zapazil: riž, fižol, makaroni, neka salata, krompir in Bog vé vse kaj. Pri treh mizah sedeli smo skupaj Slovenci, marsikateri je malo pomajal z glavo, češ, take zmesi pa še nisem videl, če sem tudi že marsikaj poskusil na svetu. Na zadnje nam je pa še dobro teknilo.

Po tej dolgi opazki pa ad rem. Dobili smo program za celih deset dni v Rimu. V torek 17. t. m. bo oficijelni program končan s slovesno zahvalnico v cerkvi „del Campo Santo“. Še tisti dan namerava večina slovenskih romarjev podati se v Neapolj in od tam čez Florenco in Benetke naravnost domov.

Danes dopoldne stal je na programu le ogled liričkov „Celia“ in „Aventina“. Vozovi nas odpeljejo

k cerkvi sv. Gregorija Vel. Na mestu, kjer je stala hiša sv. Gregorija, sozidal je on krasno cerkev in prostoren samostan. Kaže se še dandanes soba, v kateri je on spal, in kamenit stol, na katerem je sedel; v eni kapeli je tudi podoba Marijina, ki je ž njim govorila, zraven v posebni ograji shranjena miza, na kateri je vsak dan nasitoval 12 ubožcev; na strani kaže slika, kako je enkrat angelj kot trinajsti ubožec se povabil na borno kosilo.

Precej stran je druga cerkev sv. bratov Janeza in Pavla sozidana tam, kjer sta svetnika bila umorjena. Skoraj sredi cerkve je v posebni ograji kamenita plošča, kjer so jima bili odsekani glavi. Krasne slike hranijo te cerkve. Michael Angelo pričel je slike predstavljajoče nebeško godbo. Razni instrumenti so v rokah angeljev, sredi orkestra trije na note pevajoči mali angelji. V samostanu videli smo tudi sobo sv. Pavla od križa in veliko ostankov obleke, knjig in drugih stvari, katere je rabil svetnik, celó tobačnica se za steklom hrani, iz katere je mož jemal duhan.

V ta samostan smo smeli le moški zaradi klauzure. Tik cerkve se še vidi zeló staro obzidje rimskega mesta; napravil ga je bil kralj Servius Tullius, tedaj stoji že nad 2000 let. Iz močasnih obdelanih čveterovoglatih kamnov je sestavljen. Znali so stari Rimljani zidati, to se vidi. Dandanes se tako rad zid podira, posebno še pri velikih stavbah, a tu je zob glodal nad dvetisoč let, pa ga še ni zgloidal.

Zasedli smo zopet vozove ter se odpeljali na nasprotni grič „Aventin“. Tu v cerkvi sv. Sabine počiva ona in njena dekla, ki jo je spreobrnila. Sv. Dominik je prej tu živel v samostanu, sedaj so ga Lahji vzeli in porabili v vojaške namene. Lep napredek! Sredi cerkve je na malem stebru kamen, kateri je vrgel satan na svetnika, pa je menda že z eno roko meril nanj, zato je omahnil in ne zadel Dominika. V stranski kapeli je najlepša podoba Marije rožnivenške Sassipa Ferratija. Ogledali smo še malo sobico, kjer je sv. Dominik stanoval, kjer sta ga obiskala sv. Angelus in Frančišek, ki so eden drugemu pripovedovali po božjem navdihnenji, kaj bo kateri vse dosegel. Strop je še ravno isti ostal, stene so pa z lepim marmorjem obdane.

Tudi soba Pija V., v kateri je on še kot dominikan stanoval, hrani se v prvotni obliki. Imeniten je še ta samostan zavoljo tega, ker so v njem prebivali sv. Tomaž Akv. in Rajmund Penafortski. Iz hiše gredé videli smo skozi okno pomoranečno drevo, katero je zasadil sv. Dominik.

Le par korakov stran je cerkev sv. Aleša. Pri vratih na levo so pri stranskem altari še hranjene stopnjice, pod katerimi je ležal sv. Aleš v rojstni hiši, dasi mu je oče odkazal lepo sobo za stanovanje. Precej naprej od altarija je sredi cerkve še vodnjak, kjer je zajemal svetnik vodo. Romarji smo jo tudi pili. Pri stranskem altari, že konec cerkve, je stara podoba Matere božje, katero je sv. Aleš seboj prinesel.

Stopaje v cerkev slišali smo igrati na kake tri glasovirje. Poznalo se je, da se vadijo učenci, nekateri so morali imeti precéj gibčnosti in spretnosti, ker razne skale so dobro igrali. Za velikim altarjem so male orglje. Tudi te so se glasile. Takoj si lahko spoznal, da igra na pamet, še precéj dobro je izpeljeval razne komade. Bila je ravno prosta ura za slepe reveže, ki se tu zraven v ustavu poučujejo v raznih strokah. In ti so ravno takrat igrali. Za velikim altarjem kazali so nam knjigo, na katero se tipaje s prsti ti ubožci brati učé.

Vrnili smo se potem domov. Devet velikih omnibusov drdralo je jeden za drugim. Dasi so Rimljani že navajeni tujcev, in vajeni drdranja sem pa tje, vendar so nas zvedavo gledali in marsikateri je pri svojem delu postal ter pasel radovednost nad nami. No, to veselje jim že privoščimo, saj bo le še kakih 6 dni trajalo.

Z Dunaja, meseca aprila. Osmi večer slovenskega kluba bil je obiskan mnogobrojno. Predsednik g. I. Navratil omenjal je najprvo umrlega dr. V. Zarnika, povdarjal njega delovanje in zasluge za narod slovenski. V znak sočutja vstali so navzoči Slovenci. Potem čital je inženir g. R. Poznik svoj spis: „O vodovji kamenitastega polja okoli dunajskega Novega Mesta.“ Vodovje tega polja deli se v nadtalno in podtalno. K prvemu pripada voda reke Svarce, ki združena s Titno nareja Litavo. Opisoval je na drobno, kaka je voda Švarce, koliko se je pretaka na leto, kakov bil je nekoč svet okoli nje, in kakov je sedaj. Našteval je dalje mline, fu-

žine in tovarne, koje goni sila vode te reke, izračunil tudi, koliko konjskih moči bi bilo treba, da bi učinile vse to, kar opravlja ta voda sama. Dalje govori o pritokih Švarce, ki imajo vsi čisto vodo po 5° R. pri izvirku. Med temi je prvi: cesarski vir, kojega vodo so l. 1873. napeljali po vodovodu na Dunaj. Ker pa sem ter tje ta vir ni dalj mestu Dunaju dovelj vode, kupila je občina dunajska drug vir: Stixensteinquelle. A tudi vsa ta voda ne zadostuje mestu, in namerava se napeljati na Dunaj tudi studenec lisičjega prehoda (Fuchspassquelle). Govornik obžaluje le, da se po naši slovenski domovini odteka toliko neporabljene vode. Tudi omenja tako zvanega „Kehrbacha“ in dunajsko-novomeškega vodovoda. Oba ta dva vendar sta delo človeških rok. Rabila sta nekoč in sicer prvi za sušenje travnikov in drugi za plavljenje lesa na Dunaj. — Za tem prehaja govornik k podtalni vodi. Nekoč drla je voda z večjo silo z gorovja, nego danes, nanesla je tedaj tudi mnogo prodovja okoli mesta; ker se pa ni mogla odtekati dovelj naglo, nastalo je tam, kjer je sedaj dunajsko Novo Mesto, široko jezero. Iz jezera naredilo se je močvirje, in ljudje izsušili so je. Nekaj te vode šlo je pa pod zemljo. A tudi ta voda ima svoj odtok. Ona napaja namreč izvir reke Tiše. Ker Dunaju primanjkuje še vode, naredil se je tudi projekt za vodovod iz te podtalne vode. (Wiener-Neustädter-Tiefquellenleitung). O tem vodovodu vendar ni še dognano, se li bode naredil, ali ne. — Govorniku končavšemu ta velezanimiv spis, izjavilo se je priznanje vseh poslušalcev. — Med došlimi omenjati je tudi dveh Ljubljancev: gosp. prof. Šubica in g. Noli. Napilo se jima je, in g. Noli zahvaljeval se je v imenu obeh za napitnico. G. Navratil predlagal je, naj se tajniku g. Ciperlu povrnejo troški, kajti razen dela imel je plačevati vse, kar se je izdalo za klub, on iz svojega. Izplačalo se je 12 gold. G. Ciperle podaril je pa to svoto družbi sv. Cirila in Metoda, za kar prejel je tudi občno pohvalo. — Svoj prihodnji večer imel bode klub 28. t. m. Čital bode g. Fr. Svetič: „O naturalizmu“.

Iz Prage, 31. marca.*) Ustanovni občni zbor „češko-slovenskega društva“ vršil se je v meščanski besedi v prisotnosti mnogobrojnih članov. Predsednik dosedanjega odbora, gosp. dr. Schmaus, otvorivši zborovanje, spominja se onih krasnih trenutij, ko smo lanskega leta pohodili slovensko domovino in od tamošnjega ljudstva bili povsodi sprejeti s tako ljubeznijo in odkritosrčnostjo, da smo bili vsi giujeni in sklenili, vratiti jim to ljubezen. Ta naš namen izkažemo s tem, da založimo društvo češko-slovensko, koje ima namen in nalog gojiti vzajemnost obeh bratskih narodov v vseh strokah in podpirati revno slovensko mladino v njenem hrepenenju po vednostnem izobraženju. Namen društvu našemu je torej popolnem človekoljubljen. Doslej je število naše še malo, toda nadejamo se, da se seme, koje smo vsejali, pomnoži, izeimi bujno in obrodi obilen sad. Temu kličem srčni „Na zdar!“

Tajnik g. Pitrdle poroča o dosedanji činnosti ustanovljaljočega odbora; iz tega poročila posnemljem, da se je prebitek iz dohodkov lanskega potovanja v Ljubljano in Trst daroval temu društvu kot ustanovni fond. Doslej se je priglasilo nad 60 članov. Gosp. Pitrdle dostavlja še k govoru g. staroste, da se bode društvo pobrinilo, vsako leto vzmogočiti kakemu slovenskemu visokošolcu njegove študije dovršiti na praškem vseučilišču, kar je pa le pod temi pogoji mōči, ako se priglasí zadostno število članov, ter prosi konečno, naj dela vsak v svojem krogu v pomnoženje članov. Potem se je vršila volitev odbora in računskih preglednikov, ter so bili voljeni v odbor gospodje: P. Eckert, A. Grossmann, V. Kühnl, J. Lego, K. Neureutter, V. Pitrdle, jurdr. Jan Strakatý, jurdr. V. Schmaus, J. Trnka, Vel. Urbánek in Fr. Zeman; revizorji računov gg.: J. Liška in Józsa Papež. S tem se je zaključil občni zbor. Društveni prostori so v „Meštanski besedi“.

Trgovinska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Kazenski postopek.

§ 24. Za postopek o tega zakona prestopkih, spadajočih v pristojnost političnih oblastev, imajo

*) Po naključju se je zakasnilo.

veljati občni propisi za postopek političnih prestopkov. Pritožbe proti kazenskim razsodbam političnih oblastev I. stopinje prijaviti je v 24 urah po razglašeni razsodbi ter v nadaljnjih treh dneh predložiti; za pritožbo o razsodbah II. stopinje je časa štirih tednov.

Proti kazenski razsodbi, potrjeni ali ublaženi (olajšani) v II. stopinji, ni nobene nadaljnje pritožbe.

Določanje glob.

§ 25. Globe je izterjavati po upravnem izvršilnem potu.

Globe, določene v političnem kazenskem postopku, in izkupilo od blaga, zaseženega po političnih oblastvih, stekajo se v ubožni zaklad onega kraja, v katerem se je izvršil prestop.

VI. Poglavje. — Prehodna in zaključna določila.

Prehodna določila.

§ 26. Osobam, katere imajo krošnjarsko dopustilo takrat, ko dobi veljavnost ta zakon, dopuščeno je krošnjariti do časa, do katerega jim teče dopustilo ter se jim smé, če tudi niso dosegli dōbe, določene v § 3, odstavek b) in če tudi ne spadajo v kraje, imajoče olajšila po § 12, ponoviti dopustilo, ako se v ostalem vse stori, kar zahtevajo tega zakona določila.

Kar se tiče izvrševanja krošnjarstva, veljajo vendar tudi za te osebe določila tega zakona od početka njega veljavnosti.

Ta naredba veljá tudi za pomočnike.

Početek veljavnosti zakoneve.

§ 27. Ta zakon zadobi veljavnost šest mesecev po razglašenju.

Od te dōbe nimajo več veljavnosti vsi prejšnji zakoni in naredbe, govoreče o istem predmetu.

Izvršilni pristavek.

Izvrševati ta zakon je naročeno mojim ministrom notranjih stvari, trgovine, pravosodja in financij.

Odsek se je natanko pečal s tem novim načrtom zakona o krošnjarstvu ter izjavlja, da se še tudi zdaj drži načela, da je krošnjarstvo treba omejiti, a pridržati olajšila § 17., lit. f) krošnjarskega patenta od 4. septembra 1852, štev. 252 drž. zak., za kar se je zbornica že izrekla. Ako namreč pomislimo, da je temu patentu podstava patent od 5. maja 1811, od katerega se razlikuje samo v nekaterih točkah, priznal bode vsakdo, da so se prometni in trgovinski odnošaji od leta 1811 popolnoma, a od leta 1852 bistveno premenili. Po natančnem uvaževanju bode demo se uverili, da je v oni dōbi bilo krošnjarstvo neka potreba v manjših mestih, oddaljenih od državnih cest, ker je v oni dōbi bila trgovina razširjena samo v deželnem glavnem mestu ter so bili kramarji samo v okrajih, v katerih je bilo sodišče, in še v teh dokaj manj, nego li danes. Ko je bil izdan krošnjarski patent leta 1852, znane so bile železnice v več krajih Kranjske samo po imenu; blago so tedaj morali odvažati na Gorenjsko, Dolenjsko in Notranjsko vozni. Promet je torej bil težaven in počasen. Tudi promet s pismi ni bil tako lehak, kakor sedaj. Telegrafstvo bilo je še malone neznano. Potujočih agentov bilo je videti le redkokdaj, in to samo v glavnem mestu, in ti so se razlikovali znatno od današnjih potujočih agentov. Dobiti trgovinstvo ni bilo tako lahko v oni dōbi, kakor danes.

(Dalje prih.)

Dnevne novice.

(Konfiskacija.) Včerajšnjo številko našega lista je zaplenilo c. kr. državno pravdnništvo zaradi članka „Francozje o Avstriji“. Da odškodujemo svoje naročnike, ima današnji list celo pōlo priloge.

(Presvetli cesar) je daroval krajnemu šolskemu svetu pri sv. Marjeti nad Laškim trgom za dvo-razredno šolo 200 gld.

(Nadvojvodinja Štefanija) obiskala je dne 11. t. m. opoludne reško bolnišnico, kjer so jo sprejeli reški dostojanstveniki: Grof Zichy s soprogo, župan Ciotta in načelnik vitez Giachic. Pozneje obiskala je sirotišnico in nato se je vrnila v Opatijo.

(Potrjena deželna postava.) Nj. Veličanstvo presvetli cesar je z Najvišjim sklepom dne 28. marca potrdil od deželnega zbora kranjskega sklenjeni postavni načrt, s katerim se predrugačijo nekatere določbe zakona z dne 29. junija 1886 gledé vravnjanja potoka Trebiža pri Ratečah.

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.)

Č. g. Martin Gabere, kapelan pri sv. Magdaleni je prestavljen na Vransko; č. g. kapelan J. Kavčič iz Ribnice k sv. Magdaleni pri Mariboru; č. gosp. Anton Pernat, kapelan v Brežicah, pride kot provizor v Planino; č. g. J. Dekort iz Šoštanj v Brežice; č. g. V. Mikuš iz Celja v Konjice; č. g. Mat. Stoklas iz Konjic v Majšperk; č. g. Martin Stole iz Čadrama k sv. Rupertu v Slov. goricah; č. g. J. Stanjko iz Majšperka v Čadram; č. g. Fr. Arnuš od sv. Ruperta na Prihovo in č. g. A. Petek od sv. Martina v Ribnici. Č. gosp. Franc Zdolšek, kapelan na Vranskem, gré v začasni pokoj.

(Posvečenih) bode letos v Ljubljani sedem bogoslovcev tretjeletnikov. Zraven onih gospodov, katere smo že zadnjič imenovali, bode semeniški mašnik tudi še Čeh g. Franc Lakmajer.

(Nekaj za brezverce.) Nekje v Avstriji sta živela zakonska Stiasny. Leta 1875 se je njima poročila hčerka, katero sta dala vpisati v knjigo za brezverce (konfessionslos). Ko je žena leta 1882 na smrt zbolela, prosila je, naj pride katoliški duhovnik, kar se je tudi zgodilo. Vsled tega je gosposka Stiasny-ju ukazala, naj dá svojo sedemletno hčerko krstiti. Stiasny se je pritožil in pritožbo podpiral s tem, da sta se s pokojno ženo dogovorila hčerko do 14. leta brezverski vzgojevati, potem pa naj deklica sama stori, kar ji drago. Dne 11. t. m. pa je najvišje upravno sodišče na Dunaji zavrglo pritožbo.

(„Matica Slovenska“) ima prihodnjo sredo dne 18. aprila ob 4. uri popoldne svoj XXIII. redni veliki zbor v mestni dvorani. Na dnevnem redu so tudi dopolnilne volitve. Da se pri njih glasovi po nepotrebnem ne cepijo ter da bi bila volitev soglasna, nasvetujejo, kakor običajno pri družih družbah, nekateri družniki, katere odbornike je letos voliti. Po § 12. društvenih pravil smejo izstopivši biti zopet voljeni. Nasvetovani gospodje so: Bartel Anton, c. kr. gimnazijalni profesor, dr. Jarc Anton, prošt itd., Pleteršnik Maks, c. kr. gimnazijalni profesor, Vilhar Ivan, posestnik, Zupančič Vilibald, c. kr. pripr. profesor in dr. Zupanec Jernej, c. kr. notar, vsi v Ljubljani; Majciger Ivan, c. kr. gimn. profesor v Mariboru; dr. Jakob Sket, c. kr. gimn. profesor v Celovci; Šuklje Franc, c. kr. gimn. profesor na Dunaji, in Žolgar Mihael, c. kr. gimn. profesor v Celji. Večina omenjenih je bila že dolgo vrsto let v odboru in je za društveni prospeh že obilo storila. Želeti je nadalje, da ima „Matica“ odbornike izvedene v raznih strokah ter po raznih mestih. — Pravico voliti ima vsak ud — ustanovni in letni — da le vsaj podpiše svoje ime na poseben list, ali njih več skupaj. Volilni listi naj se pošiljajo odboru „Matice Slovenske“ vsaj do 18. aprila t. l. pred zborovim sklepom. — Čč. gg. poverjenike naproša odbor, naj se povodom bližajočega se rednega velicega zbora, za kateri se posebna vabila navadno ne razpošiljajo, kakor druga leta, tudi letos spomnijo „Matice“ s tem, da pridno pošiljajo doneske svojih letnikov. — Z ozirom na neko očitbo, ki šteje „Matici“ v zlo, da ima nekaj denarja vložnega v mariborski hranilnici, bodi povedano sledeče: „Matica“ sama ga ni vložila, ampak le po štajerskih rodoljubih nabranega in vložnega vsled sklepa XIX. rednega velikega zbora dne 5. decembra prevzela v svoje oskrb. Takoj pa, ko se je pripetil zanj žaljivi dogodek, sklenil je odbor vlogo (nekaj nad 100 gld.) vzdigniti in drugje naložiti.

(Pisateljskega društva) občni zbor bode, kakor smo že enkrat naznanili, danes, dne 14. t. m., ob 8. uri v steklenem salonu čitalničnem. Ker je na dnevnem redu kot 6. točka vsporeda še razgovor ob izdanji Preširnovih poezij, računimo na mnogobrojno udeležitev. — Po občnem zboru pa bode zabavni večer, kojemu bode predsedoval g. H. Turk, čitala pa bodeta g. Hugo in g. Podkrajšek.

(Ustanovitev „bolnišnega in podpornega društva pomočnih uradnikov za Kranjsko“) je gledé na priprave in delovanje tukajšnjih pomočnih uradnikov gotova. Posvetovanje v tej zadevi vršilo se bode danes zvečer ob 7. uri v gostilnici „k združenju“ v kolodvorskih ulicah. Ker more postati vsakdo društvenik, ki kot pomočni uradnik slušbuje ali pri cesarskem, deželnem, mestnem uradu ali tudi pri privatnem zavodu na Kranjskem, je želeli, naj bi se posvetovanja v soboto vsaj vsi ljubljanski pomočni uradniki vdeležili.

(Prof. Ant. Heinricha) pogreb je bil predvčerajšnjim popoldne. Pokopaval ga je z azistenco frančiškansko preč. g. kanonik dr. J. Kula vic, izmed prvih nekdanih učencev njegovih. Udeležila se ga je ne le vsa šolska mladina gimnazijska s profesorji, ampak tudi mnogo gospode iz učiteljstva, zlasti iz uradnih krogov z deželnim predsednikom bar. Winklerjem na čelu. Včeraj ob desetih popoldne so pa gimnazijalci s profesorji vred v stolni cerkvi zanj imeli mrtvaško sv. mašo, katero je daroval deželni šolski svetnik prof. Tom. Zupan in so, kakor o pogrebu, tako tudi pri njej dijaki pristojno péli.

(Ljubljanska prostovoljna požarna bramba) sklicala bo na sv. Florijana nedeljo, to je dne 6. maja t. l. v Ljubljani prvi shod požarnih bramb kranjske dežele, da se ustanovi zveza vseh požarnih bramb. Poziv objavimo prihodnjič.

(Slovenska gledališka predstava) na korist gđe. Zvonarjevi in g. Kocelju bo, kakor že naznanjeno, jutri zvečer ob 7. uri.

(Častnim občanom) je izvolila dne 8. aprila občina velikologaška gosp. Ludovika Goljo, c. kr. okr. sodnika v Trebnjem.

(Na Bohinjski Bistrici) je v sredo, 11. t. m., zjutraj umrl učenec ljubljanske gimnazije III. b, Josip Repinec, Alojznik, mladenec blage volje in velike marljivosti. Blag mu bodi spomin!

(V Cerknici) so dne 11. t. m. praznovali štiri-desetletnico cesarjevega vladanja. Po cerkvenem opravi je bil nagovor na šolsko mladino, ki je na to zapela cesarsko pesem. V spomin tega dne zasadili bodo dva drevoreda: „Fran Josipov drevored“ pri sv. Roku in „Elizabetin drevored“ v Cerknici.

(Na vinarski in sadjarski šoli v Grmu) bil je dne 11. t. m. izpit učencev. Gospod ministerjalni svetnik vitez Lorenz, ki si je v spremstvu gosp. dr. Vošnjaka ogledal šolo, izrazil se je jako povoljno o šoli in učiteljskem osebju. Šola ima letos že 20 učencev.

(Premembe pri učiteljstvu.) Učiteljski kandidat gosp. Štefan Primožič dobil je drugo učiteljsko službo na Dobrovi pri Ljubljani, in gosp. Bernard Andoljšek, drugo učiteljsko službo v bohinjski Srednji vasi.

(Vabilo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda v Zilski Bistrici bode imela občni zbor v nedeljo 22. aprila 1888 ob 4. uri popoldne na Vratah v gostilni pri „Neuwirthu“ po tem-le dnevnem redu: 1. Pozdrav prvomestnika. — 2. Deklamacija: „Junakova smrt“. — 3. Na pol resen govor. — 4. Deklamacija: „Delaveu“. — 5. Slučajni govor in nasveti. — Vsi udje družbe sv. Cirila in Metoda in oni, ki želijo jej pristopiti, se uljudno prosijo, naj bi ta občni zbor v obilnem številu počastili.

Na čelništvo.

(O Savi) dohajajo iz Belegrada vedno bolj grozne novice. Od dne do dne huje narašča. Sedaj je že poplavila železnico pri Topčideru tako, da so stali železnični vozovi do osi v vodi. Poslanec Petrović peljal se je te dni iz Ostrovice po cesti, ki je speljana po nasipu ob nabrežji savskem, s svojo ženo in dvema sinovoma v Beligrad. Cesta je bila deloma že pod vodo. Na enem mestu stala je voda tako visoko, da so jeli konji kar plavati, pri tem pa so zagazili s ceste v Savo in z vozom vred kmalu zginili v globokih valovih. Grozna borba za življenje pričela se je s smrtjo. Ljudje so nesrečo videli in hiteli od vseh strani s čolni na pomoč, žal, da vsi prepozno. Utopljenec vrgla je Sava pri Belemgradu na suho.

(Pasji davek) je vpeljala občina šoštanjaska po 2 gold. od psa.

(Primorje se giblje.) Kakor čujemo, nameravajo Primorci v teku leta prirediti tri tabore. V to svrhu so si izbrali jako ugodne kraje: Pazin v Istri in Gorico. Tretji kraj v tržaški okolici ni še določen. Razgovor na taborih bo o narodno-gospodarskih in drugih vprašanjih.

(Tržaški mestni zastop) je sklenil, poslati vladi spomenico, kako bo treba vravnati davke, ako se odpravi prosta luka. Poslanec Burgstaller je nasvetoval, naj se pošlje k cesarju deputacija iz članov mestnega zbora in trgovinske zbornice.

(Huda ura) je bila dne 10. t. m. popoldne v okolici ptujski. Gromelo je, bliskalo se in močno deževalo. — Pri sv. Lovrenci v Slov. goricah je bila dne 6. t. m. slana, čez dan hladno, zvečer grom, dež in toča.

(Stari bankovci) po goldinarji z dne „7. julija 1866“ zamenjavali se bodo na postavno kolekovane prošnje, katere je treba vložiti pri c. kr. finančnem

ministerstvu, le še do dne 30. junija t. l. Po preteku te dobe izgubili bodo svojo veljavo.

(Rudeč sneg) so opazovali v Ziljski dolini na Koroškem dne 5., 6. in 7. t. m.

(Utonil) je v Novem mestu dne 11. t. m. osmošolec Kolnik iz Ljubljane, ki se je vozil v čolnu po Krki. Obuditi ga je bilo nemogoče, ker ga predolgo niso mogli dobiti iz vode. Nesrečo zakrivil je sam, ker se je preveč razkazoval — stojéč veslaje v malem ozkem čolnici.

(Tatvina.) Vlomili so predvčerajšnjim po noči po eni uri v gostilnog. Šusteršičeve („pri Bobenku“) na Tržaški cesti neznani tatje ter odnesli 531 gld. v bankovcih, 12 večjih in 6 manjših žlic, 14 vilic in 14 nožev, vse od srebra in z vrezanima črkama J. S., in 30 prtičev. Tatje so gotovo dobro poznali hišne razmere, ker se jim je tatvina posrečila, akeravno imajo pse na dvorišču.

(Prišli so) v Petrovaradinu tri gimnazijalce in jednega trgovskega pomočnika iz Novega Sada, ker so se na skrivnem shajali z belograjskim časnikarjem Ivanom Ivaničem, katerega so nekoliko kasneje v Zemunu prišli. Ivaniča dolže, da je silno nevaren agitator, ki je že več mesecev po Bosni popotoval in ljudi k vstaji hujskal. Dijaki so zatoženi sokrivde pri njegovih agitacijah. Je pač le prazen strah Madjarov več videl in slišal, kakor pa je resnice!

(Osepnice) Dne 11. t. m. ni zbolel nihče. Ozdravela 2 otroka. Bolnih 20 oseb. — Dne 12. t. m. so zboleli 1 moški in 3 otroci. Ozdravel je 1 otrok, umrl nihče. Bolnih 23 oseb.

Razne reči.

— Avstrijskega tabaka se je prodalo leta 1887. skupaj za 77.265.872 gold., torej za 1.906.448 gold. ali 2-5% več, nego v prejšnjem letu, in sicer pri splošni prodaji za 73.913.339 gl., specijalitet za 2.714.412 gold. in v inozemstvu za 620.121 gold. Večji dohodki se razdeljujejo enakomerno na vse dežele, le v planinskih provincijah se je zmanjšala poraba tabaka. Papirnatih cigaret se je skadilo 527 milijonov, v primeri s prejšnjim letom več za 107 milijonov. Isto tako se je več prodalo po vrsti: portorik, trabuk, kub, britanik in „mešanih inozemskih“. Manj se je spušilo le viržink in tuzemskih lit. K. Pristnih havana-smodk se je prodalo 599.290 kosov manj od prejšnjega leta. Pristojbine za dovažanje inozemskih izdelkov so znašale 172.903 gold. Dubana se je prodalo 22-3 milijona kilogramov, ali 300.637 klgr. manj od prejšnjega leta. Tabaka „za nos“ je bilo raztrženega 1-9 milijona kilogramov.

— Mlad Parižan, ki je bil dostikrat zelo zamišljen in raztresen, bil je med pariškimi lahkoživci zelo priljubljen kot sekundant pri dvobojih. Ko ga je nedavno prosil neki prijatelj, naj mu stori to uslugo, da gré kot priča k sestavi njegovega ženitovanskega pisma, bil je takoj pripravljen to storiti. Svečano je postavil svoje ime na dotično listino, potem pa je nehote vsled stare svoje navade pri „slovesnih prilikah“ vprašal biležnika: „Dragi gospod, ali se ne more z lepo poravnati ta zadeva? Ali ga ni sredstva, da bi se preprečil ta žalostni posel?“

— Nov planet so našli na dunajski zvezdarni. Dobil je številko 274.

— Proti piku žuželk je najboljša zdravilo tako zvana jodova tinktura, katero je treba na pčeno mesto namazati s čopičem. To zdravilo je posebno dobro tudi zoper mrliški strup.

— Nesreča na železnici. Predvčerajšnjim popoldne je zdrsnil stroj pri vlaku št. 6, ki vozi mej Hebom in Prago, pri vходу v postajo Tešnico (Satkau-Teschnitz) z natirja. Pri tem se je ubil strojevodja, ranjena pa sta dva sprevoznika.

Telegrami.

Rim, 13. aprila. Včeraj papež za avstrijske in francoske romarje maševali. Prizor ginljiv. Zvečer Sterbenc slovenski izborni govoril. Nadškof Zorn mu čestital in ljubljanski knezoškof se mu zahvalil. Audijenca ponedeljek. Zdravi vsi. Arko.

Dunaj, 13. aprila. Državni zbor: Vlada predložila postavo, ki določuje, kedaj se smejo poklicati v mirovnem časi rezervniki in nadomestni rezervniki k aktivni službi.

Dunaj, 14. aprila. Prestolonaslednik je po noči odpotoval na Ogersko nadzorovat vojno. — Vojni odsek se bo v ponedeljek posvetoval o noveli k orožni postavi.

Budimpešta, 12. aprila. Finančni odsek ogerskega državnega zbora je sprejel v

generalni debati predloga glede davka na špirit. Ministerski predsednik Tisza se je izjavil, da ne more pritrditi predruženju davčnega postavka in kontingentnega zneska.

Segedin, 14. aprila. Povodenj proti Felegyhazi.

Berolin, 13. aprila. „Norddeutsche“ piše: Cesarju je bilo treba zamenjati cevko, ker se je skrčil dihalnik. Dr. Bergmann je je včeraj vložil novo cevko. To ni vplivalo na splošno zdravje cesarjevo, vendar pa je ostal vladar čez dan v postelji.

Pariz, 13. aprila. Shodi v Maubeuge-u, Tourcoing-u in Armentieres-u so se izrekli za kandidato Boulangerjevo. „Republique Francaise“ trdi, da je boulangistiška agitacija napad na ustavo, zaradi tega bode morala nasvetovati vlada postavno naredbo v obrambo republike.

Florencija, 12. aprila. „Corriere Italiano“ objavlja verjetno vest, da se bo braziljanski cesar odpovedal na korist svoji hčeri in stalno namestil v Florenciji, in to zaradi visoke starosti in slabega zdravja, ki mu ne dopuščata, da bi še nadalje bival v Braziliji.

Masava, 14. aprila. Prvi vojni oddelki, ki se bodo povrnili v Italijo, so se včeraj vkrcali.

London, 14. aprila. Zgornja zbornica je brez glasovanja zavrgla postavo, ki naj bi dovolila ženskam volilno pravico.

Pariz, 14. aprila. Volilni shod v Cateau je odklonil Boulangerjevo kandidato.

Dijaška kuhinja v Celji.

Za drugo društveno, šolsko leto 1887/8 so dalje darovali sledeči prečastiti in častiti gospodje:

Julij Žigan, posestnik na Polzeli	5 gl. — kr.
Dr. Jurij Krašovec, odvetnik v Slov. Gradcu	4 „ — „
Jakob Janežič, tovarnar v Grižah	5 „ — „
J. Bohine, dekan v Braslovčah	10 „ 01 „
J. Ulčnik, župnik v Razboru	3 „ — „
Prevz. knezoškof Jakob Maksimilijan za marec	4 „ — „
Slavna „Posojilnica v Konjicah“	25 „ — „
Slavna „Posojilnica v Makolah“	20 „ — „
Frane Veršec, c. kr. notar v Sevnici	5 „ — „
Dr. Ivan Dečko v Celji	5 „ — „
Dr. Ivan Geršak, c. kr. notar v Ormožu	5 „ — „
Prevz. knezoškof Jakob Maksimilijan za april	4 „ — „
Lovro Vošnjak, župnik v Št. Jurji ob južni želez.	5 „ — „

za pisanko 5 „ — „
Gospod Anton Fabiani, trgovec v Sevnici, nabral 30 gl. 50 kr., mej to svoto daroval on osebno 6 gl. g. Kunstič 5 gl. in ostanek drugi.

Presrečna zahvala vsem prečastitim dariteljem. Pomagano je skoraj vsem ubogim, pa zelo pridnim dijakom, ki zdaj ne dobe nikjer drugod podpore več. Vsaki daritelj si pridobi veliko zaslugo s tem za slovenski rod.

Prosimo torej za daljne mile darove.

Maks Veršec, blagajnik. **Mihael Vošnjak,** predsednik.

Umrli so:

12. aprila. Martin Rebol, užiteni paznik, 66 let, Kravja dolina št. 22, pljučnica. — Jera Dostal, ključarjeva žena, 39 let, Gradišče št. 14, jetika. — Marija Span, črevljarjeva žena, 54 let, Dunajska cesta št. 8, jetika.

V bolnišnici:

9. aprila. Terezija Majdič, gostija, 52 let, pljučnica. — Matija Chireha, tesar, 49 let, jetika.
11. aprila. Marija Prek, gostija, 58 let, kap. — Luka Mrak, delavec, 48 let, jetika.
12. aprila. Peter Pire, gostič, 77 let, Marasmus.
13. aprila. Peter Tičar, gostič, 63 let, Apoplexia.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomerni v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	726.9	0.0	brezv.	megla	1-10
12. 2. u. pop.	725.0	10.0	sl. vzh.	oblačno	dež
9. u. zveč.	727.0	3.6	sl. szap.	„	„
7. u. zjut.	730.5	5.2	sl. szap.	del. jasno	0-00
13. 2. u. pop.	732.3	11.3	sl. vzh.	jasno	„
9. u. zveč.	734.9	5.0	sl. svzh.	„	„

Dne 12. aprila. Slana, megla, dopoldne solnce, popoldne ob 1¹/₂ 6. uri nekoliko dežja. Dne 13. aprila. Slana, potem jasno. Srednja temperatura obeh dni 4-5° in 7-1°C., za 4-6° in 2-0° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

14. aprila.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 45 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ 16% „	80 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	110 „ 65 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 10 „
Akcije avstr.-ogerske banke	864 „ — „
Kreditne akcije	270 „ 75 „
London	126 „ 85 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 04 „
Cesarski cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	62 „ 27 ¹ / ₂ „

Tržne cene

dné 14. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 17	Špeh povojen, kgr.	66
Rež, „	4 55	Surovo maslo, „	90
Ječmen, „	4 22	Jajce, jedno „	2
Oves, „	3 09	Mleko, liter „	8
Ajda, „	4 22	Goveje meso, kgr.	56
Proso, „	4 55	Telačje „	45
Koruz, „	5 62	Svinjsko „	56
Krompir, „	2 41	Kostrunovo „	36
Leča, „	12 —	Pišanec „	40
Grah, „	13 —	Golob „	20
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	1 —	Slama, „	2 32
Mast, „	70 —	Drva trda, 4 mtr.	7 10
Špeh svež, „	56 —	„ mehka, „	4 15

Solidnega, dobro priporočenega in starejšega

trgovskega pomočnika,

ki je vešč v stroki z mešanim blagom, zmožen obeh deželnih jezikov in ki bi mogel voditi trgovino, sprejme takoj

(1) Halbensteiner v Ljubljani.

Krajevni in potovalni leksikon (Orts- und Reise-Lexikon) Avstro-Ogerske,

izdelala

Josip pl. Kendler in Leop. Siller.

Krajevni in potovalni leksikon obseza vse avstro-ogerske kraje ter železnične, poštne, parobrodne in brzojavne postaje s zaznamovanjem železničnih in parobrodskih podjetij; zaradi tega je za vsacega neobhodno potrebna knjiga.

Krajevni in potovalni leksikon sestavljen na podlagi današnjih prometnih razmer, je visoke pomenljivosti za c. kr. vojaške in vojaške uradnike, ker je v njem navedena natančna lega vsacega kraja v Avstro-Ogerski. — Dalje je tudi važen za poštne, železniške in brzojavne uradnike.

Krajevni in potovalni leksikon je posebne vrednosti za vsacega odvetnika, biležnika, sodnijskega uradnika itd., ker je pri vsacem kraju povedano politiško in sodnijsko uvrščenje, kakor tudi za vsakega graščinskega oskrbnika, tovarnarja, potovalca, izvoznika in uvoznika itd., in to zaradi tega, ker je pri vsakem kraju navedena pošta, železnica, oziroma bližnja pošta in železnična postaja.

Krajevni in potovalni leksikon izide v 30 zvezkih po 30 kr. ali subskripcijska cena za celo delo a. v. gl. 7.— ter se dobiva v vseh knjigotržnicah ali pa pri založniku (6) Leop. Siller-ju, Dunaj I., Grünangergasse I.

Leopold Tratnik,

izdelovatelj cerkvene posode itd.,

(10) Ljubljana,

sv. Petra cesta št. 27.

Zahvaljujem se prečastiti duhovščini in p. n. cerkvenim predstojnikom za veliko zupanje in naročila, odkar imam svojo sedanjo delavnico, ter prosim, da mi ohranijo to zupanje in me v prihodnje podpirajo z naročili umetno izdelanih cerkvenih posod itd. (Moja dosedanja dela spričujejo najbolje o moji sposobnosti.) Po naročilu izdelujem najfineje zlate in srebrne, cizelovane posode: kelihe, ciborije, monstrance itd. Iz bronca ali bakra: lustre, svečnike, svetilnice, kandlabre za velikonočne sveče v raznih slogih in velikostih, na zahtevanje tudi po predloženih obrisih. Prevzemam tudi naročila na mašne table, posode za sv. olje in krstno pripravo, prav priročne obhajilne svetiljke, krize za bandera, altarje in sobe, kadilnice in aspergile iz najboljših bele kovine. Strelovoode izdelujem po najnovejših skušnjah. Zadolžil bom vsacega naročnika, bodisi da je delo prepuščeno mojemu okusu, bodisi da se mi je predložil načrt. Izdelujem po najnižjih cenah vsa kovinska cerkvena orodja, koja na željo tudi pozlatim, posrebrim ali naravno politujem (natur-polirt), ter jamčim posebno za stalno pozlačenje in posrebrejenje. Staro orodje jemljam v popravo.

Na željo pošiljam načrte in fotografije že izdelanih predmetov.

OTOMANE,

!! 38 gld. a. v. !!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapetirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Ključarske ulice šte. 3, (pod mestnim trgom).

Uzoreci blaga resnim kupcem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmadratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Centri s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

Prošnja in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si priporočati se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

vezanje knjig,

kot: Missale Romanum, brevirjev, časopisov, društvenih, uradnih, molitvenih in šolskih knjig; dalje pisateljem in založnikom za elegantno vezanje in broširanje vsakovrstnih knjig. Prevzemam jih tudi v varstvo, prodajo, razpošiljatev in založništvo. Galanterijska in kartonažna dela izvršujem v baržunu in svili.

Pišli zaslužki so me prisilili, da se obrnem tem potom do p. n. občinstva.

V nadeji obilnih naročil priporočam se najodličnejšim spoštovanjem

Franjo Dežman,

(7)

knjigovez v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.

„Kmetovalec“

je edini slovenski, gospodarski list s podobami. „Kmetovalec“ izhaja dvakrat na mesec na celi pčli. „Kmetovalec“ prinaša poljedelske, živinarske, vinarske in druge članke, gospodarske novice ter daje naročnikom svojim dobre gospodarske svete. „Kmetovalec“ stoji na leto 2 gl., za gg. učitelje in knjižnice ljudskih šol pa le 1 gl. Naročniki, ki vstopijo med letom, dobi vse izišle številke bistega letnika.

„Vrtinar“

je list s podobami, ki prinaša sadjarske in spleh vrtinarske članke. „Vrtinar“ izhaja dvakrat na mesec. „Vrtinarja“ dobi naročniki „Kmetovaleca“ zastoj. (5)

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih.

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na lepo po-
pleskani leseni plošči urejena, po
prav nizki ceni. (4)

V založbi Vincencijeve družbe
ste izišli in se dobite v **Katoliški
Bukvarni v Ljubljani:**

Dušna pomoč za bolnike, ali Prigovori,
in umirajoče kristijane. Prve bukve. — Na svetlo dal
Janez Zupančič. Drugi natis. Velja v pol usnju
gl. 1.10, v usnju gl. 1.25, s zlato obrezo
gl. 1.50. (2)

Duša popolna ali Molitve, prigovori in
zgledi za duše hrepeneče
po popolnosti. — Na svetlo dal Janez Zupančič.
Drugi natis. Velja v pol usnju gl. 1.10, v usnju
gl. 1.25, s zlato obrezo gl. 1.50.

Obe knjigi bili ste dolgo časa popolno
razprodani ter se je s izdajo drugega na-
tisa večkratnim zahtevam zadostilo.

Slomškovih zbranih spisov

IV. knjiga: različno blago.

(I. del: „Šola in odgoja“ str. 180; II. del: „narodna
politika in narodno gospodarstvo“ str. 183—354;
III. del: „razna poučena stvarina“ str. 357—428 do-
biva se izvod po 1 gl. pri izdajatelju: Mih. Len-
dovšku, župniku v Makolah (Maxau b. Pölschach);
III. knjiga, Životopisi, str. 397 pa po 70 kr. Po
ravno isti ceni tudi po vseh slovenskih bukvarnah!
Prva in druga knjiga ste pošli; Val. Orožnovih pesni
je še nekoliko izvodov na prodaj po 40 kr.

Pete knjige: „Slomškovi „pastirski listi“ ni
môči izdajati, dokler za III. in IV. tiskovni stroški
niso poravnani.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkev v g. J. Vilharja hiši št. 4.
priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupe so oljnathe barve
v ploščevinastih pušicah (Bleibüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)
priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gl.
50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po
10 gl., žimnate modroce po 20 gl., vozičke za
otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer

za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela.
Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo
skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikih slučajnosti, da ne smemo nikdar
puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši
pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu
udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznoten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej
rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje
važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl
tako, kot potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani
otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjenej
starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega
čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb
za 22.835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (4)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Posebna v deželi razširjena bolezen je slabo prebavljanje.

Sedanja kuhinja in sedanji način našega življenja sta vzrok tej nadlogi, ki nas napade nenadoma. Nekatere
ljudi mučijo bolečine v prsih, na straneh, včasih tudi v hrbtu; čutijo se medle in zaspane, imajo slab okus v ustih.
posebno jutraj; nabira se jim po zobeh nekaj lepljiv sluz; tek jim je slab, v želodec leži jim kakor velika teža in
včasih čutijo v želodčni votlini nedoločeno oslabiljenje, kojega tudi ne odstrani zavijanje jedil. Oči se jim vderó,
roke in noge postanejo jim mrzle in vlažne; nekaj časa potem dobijo kašelj, začetkoma suh, v nekaterih mesecih pa
v zvezi s zelenkastim i mečkom; dotičnik je vedno truden in spanje mu skoraj ne daje počitka; potem postane
nervozen, občutljiv in slabe volje ter ga napadejo slabe slutnje; ako hitro vstane, zvrtil se mu ter se mu zdi, da se
mu suče cela glava; drevesa se mu zamašé, koža njegova je včasih suha in vroča, kri postane gosta in zastaja, belina
v očeh orumeni; voda gró pomaloma od bolnika, je temne barve, in ako stoji dje časa, ostane na dnu goščava
dostikrat se mu riga in pri tem dobí v usta sladek ali pa kisel okus, in mnogokrat mu srce pri tem močno vtriplje;
vid njegov oslabi, črno se mu dela pred očmi in navdaja ga čut onemoglosti in velike slabosti. Vsa ta znamenja se
menjavajo, in splošno se računa, da nadleguje ta bolezen skoraj tretjino prebivalstva te dežele v eni ali drugi obliki.
Vsled „Shäker-ekstrakta“ pa zavró jedi v želodec takó, da dobí bolno teló hrane in da se zopet povrne prejšnje
zdravje. Učinek tega zdravila je v resnici čudovit. Milijoni in milijoni steklenic so že razprodani in izvanredno je
številu spričeval, ki dokazujejo zdravilno moč tega leka. Stotine bolezni raznih imen izvirajo iz neprebavljivosti; toda če
je to slednje zlo odstranjeno, zgubé se tudi vsa druga, ker ta so v istini le znamenja prave te bolezni. Zdravilo je
„Shäker ekstrakt“. Spričevala tisočeri, ki pohvalno govoré o njegovih zdravilnih lastnostih, dokazujejo to v izobilji.
Ta izvrstni lek se dobí v vsaki lekarni.

Osebe, ki trpé vsled zaprtja, potrebujejo „Seigelove čistilne kroglice“ v zvezi s Shäker-ekstraktom.
„Seigelove čistilne kroglice“ ozdravijo zaprtje, zabranijo mrzlico in prehlajenja, oproščajo bolečine
v glavi in zadušne rumenice. Kdor jih je enkrat poskusil, opustil jih ne bo nikdar več. Vplivajo polagoma in ne pro-
vzročujejo nikakoršnih bolečin. — Cene: 1 steklenica „Shäker-ekstrakta“ gl. 1.25, 1 škatljica „Seigelovih čistilnih
kroglic“ 50 kr.

Lastnik „Shäker-ekstrakta“ in „Seigelovih kroglic“ **A. J. White,**
Limited London 35 Faringdan Road E. C. (10)

Na prodaj jih ima in razpošilja Jan. Nep. Harna, lekarnar „Zum goldenen Löwen“ v Kremžiru na Mo-
ravskem; dobivajo se tudi v večini lekarn v Avstriji.

Knjig, brošuric, prošpektov, časo-
pisov vabil, vozni listov,
mrtvaških listov,
obiskovalnic.

KATOLISKA TISKARNA
V LJUBLJANI

VALVATORJEV TRG
ŠTEV. 5,
priporoča se prečastiti
p. n. občinstvu za vsako-
skih obrazcev.

Knjig, listov, zupni-
vanjskih listov, molitvenih
Spovednih, birmskih in izpraše-

Diplom, cenikov, imenikov,
računov, kover s firmo,
pobotnic, tabel za
urade, pravil.

VALVATORJEV TRG
ŠTEV. 5,
priporoča se prečastiti
p. n. občinstvu za vsako-

Dekretov, plakatov, vstopnic,
sporedov, letnih poročil,
in družnih tiskovin v
raznih barvah.

Gospodu **G. PICCOLI-JU**, lekarju „pri Angelu“
v Ljubljani.

Sprejmite izraz moje najiskrenejše zahvale za Vašo esenco, katera me je rešila bolezni, koja me je spravila skoraj na kraj groba. Strašne bolečine sem trpel v želodcu brez vsakega upa na olajšitev. Vedno hujšej bolezni pridruži se še zlatenica. Ali jaz in mnogo mojih tovarišev dobilo je zopet popolno zdravje, in to le po Vašej nedosegljivej „Piccolijevej Esenci“, za koje smo Vam do smrti hvaležni. (1)

Josip Tomažič,
c. kr. orožniški vodnik v Pulji.

Hiša z malim vrtom se prodá.

Natančneje pové iz prijaznosti gospa **M. Marenčič**, trgovka
v Kranji. (3)

Umetne (14)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem američanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo J. J. NAGLAS - A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

**cerkvene, hišne in gostilni-
čarske oprave**

po najnižjih cenah. (31)

☛ Cenilniki gratis in franko. ☛

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanju teka, slabosti želodca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganju, koliki, prehlajenji želodca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanju, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodcu), želodčnem krču, zaprtju, preobloženju želodca z jedili ali pijačami, boleznih vsled glist, boleznih na vrtnici in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 35 kr., dvojni steklenici 60 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar **Karol Brady**,
Kremžir [na Moravskem].

Marijacejske kapljice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi, koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rdeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni **H. Guseka v Kremžiru**.

Pristne so dobiti: **Ljubljana:** lek. Gab. Piccoli, lek. Jos. Svoboda. — **Postojna:** lek. Fr. Baccareich, — **Škofjaloka:** lek. Karol Fabiani. — **Radovljica:** lek. Aleks. Roblek. — **Rudolfovo:** lek. Dominik Rizzoli, lek. Bergmann. — **Kamnik:** lek. J. Močnik. — **Črnomelj:** lek. J. Blažek. (14)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, priznana najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezna dela.

Pri stavbah,

kjer ni blizu vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem mestu dobivati vodó; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

☛ *Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengensfeder Gyps) za gnojenje polja.*

„AZIENDA“

avstro-francoska družba za zavarovanje življenja in rent. * avstro-francoska družba za zavarovanje proti elementarnim škodam in nezgodam.

Ravnateljstvo:

na DUNAJI, I., Wipplingerstrasse šte. 43.

Imovina družbe:

9 milijonov gld. avstr. velj. } 2 milijona gld. avstr. velj.

Družba zavaruje

človeško življenje v vseh navadnih kombinacijah; Zavarovanje za slučaj smrti, zavarovani znesek se izplača takoj po smrti zavarovanca njegovim ostalim, oziroma drugim obmišljenim:

zavarovanje za doživetje, preskrbovanje v starosti in otročje dote, zavarovani znesek se izplača zavarovancu samemu, ko doseže neko določeno starost;

Zavarovanje dosmrtnega dohodka, udovskih pokojnin in dohodkov za odgojo po najnižjih premijah in z jako kulantnimi pogoji, zlasti onim, da se policam ne more ugovarjati.

a) proti škodam, katere napravijo požar ali strela, parne ali plinove eksplozije, ali se naredé z gašenjem, podiranjem in izpraznjenjem pri stanovanjih in gospodarskih poslopih, tovarnah, strojih, mobiljah in vsakovrstnih opravah, zalogah blaga, živini, gospodarskem orodju in zalogah;

b) proti škodam, katere napravi ogenj ali strela ob žetvi in košnji na poljskih ali travniških pridelkih v gumnih in stogih;

c) proti škodam, ki jih napravi toča na poljskih pridelkih;

d) proti nevarnostim prevažanja blaga po vodi in po suhem.

Zavarovanje proti telesnim nezgodam se še ni pričelo, a se bode pravočasno naznanilo p. n. občinstvu, kadar se prične.

Zastopstva družbe:

V **Budimpešti**, Wienergasse 3 in Schiffgasse 2; v **Gradcu**, Albrechtsgasse 3; v **Inomestu**, Bahnstrasse, Hôtel „Goldenes Schiff“; v **Lvovu**, Marijin trg 8, nova; v **Pragi**, Vaelava trg 54; v **Trstu**, Via St. Nicolo 4, na **Dunaji**, I., Hohenstaufengasse 10.

V vseh mestih in večjih krajih avstro-ogerske monarhije nahajajo se glavne in krajne agenture, ki rade dajo pojasnila in dajo ponudbene pôle ter prospekte zastonj in vsprejemajo zavarovanja.

Glavni zastop v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 3, pri JOSIPU PROSENC-u. (4)

Velike izgube

se obvaruje oni, ki ima

ognja in tatvin varno blagajnico,

v koji se, kakor znano, najbolje in najvarneje hranijo **denarji, vrednostni papirji, dragocenosti** itd.

Marsikatero lepo premoženje je že izgubil postavni lastnik **vsled ognja ali tatvine**, ker v svojem nespametnem štedenju **ni kupil blagajnice** ali pa je to predolgo odlašal.

Zaradi tega vabim visokočastito p. n. občinstvo, da se nujno in v obilni meri preskrbi v moji bogati zalogi najrazličnejših **blagajnic**.

V Ljubljani nasproti železnemu mostu.

Odličnim spoštovanjem

(1)

Franz Dettner.